

**Uchwała Nr XXXI/246/2016
Rady Gminy Czarnków
z dnia 22 listopada 2016 r.**

RADCA PRAWNY
(mgr Kazimierz Hundt)
Rd/S 39

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.¹) oraz art. 1, art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.²), Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czarnków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Czarnków
Janusz Wielgosz

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1893.

Załącznik
do Uchwały Nr XXXI/246/2016
Rady Gminy Czarnków
z dnia 22 listopada 2016 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017

WSTĘP

Wśród różnych problemów społecznych w naszym kraju te związane z alkoholem są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale i całe społeczeństwo.

Alkohol, jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne nie jest takim samym towarem rynkowym jak inne towary i nie podlega zasadom wolnego rynku. Państwo świadome szkód, jakie powoduje używanie alkoholu, bierze na siebie odpowiedzialność ograniczania negatywnych konsekwencji i ingeruje w kwestie związane z dostępnością do niego. Tak więc samorząd gminny stał się właściwym organem do kreowania lokalnej polityki wobec alkoholu.

PODSTAWY PRAWNE

Kluczowym aktem prawnym regulującym w Polsce kwestie alkoholowe i w całości skoncentrowanym na wieloaspektowej problematyce alkoholowej jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.). Innymi aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu niniejszego programu są:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 224 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.).

DIAGNOZA SYTUACJI LOKALNEJ W ZAKRESIE PICIA ALKOHOLU

Gminny program powinien być jak najlepszą odpowiedzią na występujące w społeczności lokalnej problemy związane z piciem alkoholu. Oznacza to, że musi być on oparty na dokładnej analizie potrzeb – zgodnie z występującymi w Gminie Czarnków problemami.

Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych na terenie Gminy Czarnków jest dokument „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych” opracowany w 2014 r.

Na podstawie dokonanej diagnozy stwierdzić można, iż w Gminie Czarnków niezbędne jest podejmowanie następujących działań:

1. Kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i programy profilaktyczne, w tym:

a) kontynuacja realizacji programów dotyczących zagadnień podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji nadużywania alkoholu,

b) kontynuacja realizacji programów profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków,

c) kontynuacja realizacji projektów profilaktycznych dotyczących zagadnienia przemocy rówieśniczej a także nowych form przemocy za pośrednictwem urządzeń elektronicznych,

d) zwrócenie uwagi na problemy profilaktyki alkoholowej, bowiem alkohol stanowi największy problem wśród młodzieży szkolnej Gminy Czarnków,

e) kontynuacja realizacji profilaktycznych działań alternatywnych, wskazujących na możliwość atrakcyjnego spędzania wolnego czasu oraz promowania prozdrowotnego stylu życia.

2. Wspieranie grup samopomocowych.

3. Kontrola sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Czarnków.

4. Realizacja szkoleń dla sprzedawców.

5. Wykorzystanie lokalnych zasobów dla tworzenia koalicji na rzecz ograniczania problemów alkoholowych oraz problemów związanych z przemocą w rodzinie.

6. Wspieranie gminnego punktu konsultacyjno-informacyjnego dla uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie.

7. Aktywne działania w obszarze procedury „Niebieskie Karty” oraz wspieranie działań zespołu interdyscyplinarnego.

ZASOBY GMINNE UMOŻLIWIAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU

Na terenie Gminy Czarnków oprócz Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizatorami programu są również następujące podmioty:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie.

2. Komenda Powiatowa Policji Czarnkowie.

3. Sąd Rejonowy w Trzciance -Wydział III Rodzinny i Nieletnich (w tym kuratorzy zawodowi i społeczni).

4. Szkoły podstawowe i gimnazja, świetlice środowiskowe.

5. Gminny punkt konsultacyjno-informacyjny dla uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie.

6. Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi przedstawiciele Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Prokuratury, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Sądu, organizacji pozarządowych, które realizują działania określone w programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Celem głównym programu jest poprawa jakości życia osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym na terenie Gminy Czarnków, a także ograniczenie szkód powodowanych przez alkohol spożywany przez osoby nieuzależnione.

Cele szczegółowe:

a) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego (wskaźnik – liczba osób, która w ciągu roku podjęła leczenie odwykowe),

b) ograniczenie nadużywania alkoholu przez dorastających (wskaźnik – liczba nastolatków, którzy upili się w ciągu ostatniego miesiąca, liczba nastolatków, którzy w ciągu ostatniego roku szkolnego zostali przyłapani na picciu alkoholu w szkole lub przyszli do szkoły pod wpływem alkoholu, średni wiek inicjacji picia alkoholu przez młodzież, liczba sprzedawców przyłapanych na sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, liczba zajęć w świetlicach środowiskowych),

c) rozpowszechnianie informacji o szkodliwości spożywania alkoholu – zagrożenia i problemy związane z alkoholem, w tym także edukacja osób dorosłych w zakresie problemów alkoholowych i umiejętności ich rozpoznawania (wskaźnik – liczba szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień, liczba programów profilaktycznych),

d) podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (wskaźnik – liczba „niebieskich kart”, liczba kampanii informacyjnych, liczba procedur mających na celu ochronę ofiar przemocy).

ZADANIA DO REALIZACJI

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, pijących ryzykownie i szkodliwie.

1.1. Adresaci zadania:

- osoby uzależnione od alkoholu, współuzależnione, osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, sprawcy oraz ofiary przemocy domowej

1.2. Sposób realizacji:

Kontynuacja działań gminnego punktu konsultacyjno-informacyjnego dla uzależnionych, współzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie, do którego działań podstawowych należy:

a) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia oraz kierowanie na leczenie specjalistyczne,

b) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,

c) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące),

d) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia oraz informowanie o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,

e) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji działających zarówno na terenie Gminy Czarnków jak i poza Gminą.

1.3. Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba udzielonych porad przez punkt konsultacyjno-informacyjny, liczba osób, która w ciągu roku podjęła leczenie odwykowe, liczba osób utrzymujących abstynencję

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

2.1. Adresaci zadania:

- osoby uzależnione od alkoholu, współzależnione, osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, sprawcy oraz ofiary przemocy domowej.

2.2. Sposób realizacji:

a) udzielanie w gminnym punkcie informacyjno-konsultacyjnym pomocy psychologicznej osobom uzależnionym i współzależnionym, pijącym ryzykownie i szkodliwie,

b) współpraca z instytucjami, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, głównie w zakresie interwencji wobec osób z problemami alkoholowymi (np. szkoła, ośrodek pomocy społecznej, policja, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.)

c) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

- przygotowanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy (ulotki, plakaty, informatory),

- organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji na temat przemocy w rodzinie oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty” i współpracy służb w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

d) finansowanie zajęć i programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,

e) finansowanie obozów, kolonii i wycieczek o charakterze profilaktyczno-informacyjnym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.

2.3. Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba udzielonych porad przez punkt konsultacyjno-informacyjny,
- liczba i rodzaj podjętych działań informacyjno-edukacyjnych,
- liczba dzieci biorących udział w koloniach, obozach, wycieczkach.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

3.1 Adresaci zadania:

- dzieci i młodzież z terenu Gminy Czarnków,
- dyrektorzy, nauczyciele, pedagodzy szkół z terenu Gminy Czarnków,
- mieszkańcy Gminy Czarnków.

3.2 Sposób realizacji:

a) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,

b) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych,

c) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,

d) prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych – zakup broszur, plakatów z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej dla określonych grup adresatów – młodzieży, sprzedawców, nauczycieli, klientów punktu konsultacyjnego itp.,

e) finansowanie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, m.in. poprzez promowanie zdrowego stylu życia i zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,

f) dofinansowanie konkursów, festynów, szkolnych imprez dotyczących profilaktyki uzależnień poprzez m.in. zakup materiałów, nagród itp.,

g) finansowanie działalności świetlic środowiskowych działających na terenie Gminy Czarnków,

h) działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych.

3.3 Wskaźniki osiągnięcia celu:

- ilość zakupionych materiałów edukacyjnych,
- ilość zorganizowanych w szkołach przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym
- ilość dzieci biorących udział w działaniach edukacyjnych
- ilość nauczycieli zaangażowanych w działania profilaktyczne oraz objętych szkoleniami
- ilość i rodzaj lokalnych kampanii skierowanych do mieszkańców Gminy Czarnków,
- liczba dzieci biorących udział w zajęciach w świetlicy środowiskowej

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

4.1. Adresaci zadania:

- Gminny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Czarnkowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie,
- Placówki oświatowe,
- Świetlice Środowiskowe,
- Grupa AA,
- Związki wyznaniowe,
- Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie,
- Inne podmioty i osoby fizyczne.

4.2. Sposób realizacji:

- a) współpraca z Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile, poprzez wspieranie realizacji dodatkowych programów skierowanych do osób z terenu Gminy Czarnków,
- b) współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

4.3. Wskaźniki osiągnięcia celu:

- ilość i rodzaj wspólnych działań podejmowanych na rzecz wychowania w trzeźwości,
- ilość osób objętych pomocą dodatkowego programu.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

5.1 Adresaci zadania:

- Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnkowie,
- Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie.

5.2. Sposób realizacji:

a) podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

5.3. Wskaźniki osiągnięcia celu

- ilość podjętych działań prewencyjnych i interwencyjnych.

INNE ZADANIA

Do pozostałych zadań Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnkowie, wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) należy:

- 1) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w rodzinie,
- 2) opiniowanie wniosków o przyznanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwestii zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy (limit i lokalizacja),
- 3) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
- 4) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

REALIZACJA PROGRAMU

Realizację programu powierza się Wójtowi Gminy Czarnków przy współudziale Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnkowie i innych instytucji.

ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii są - zgodnie z art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - środki finansowe budżetu gminy pochodzące głównie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostaną rozdysponowane w formie „preliminarza wydatków na rok 2017” zatwierdzonego Zarządzeniem Wójta Gminy Czarnków.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI DS. PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w posiedzeniach (w tym wszelkich pracach) Komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości 9% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska ogłaszanej rokrocznie w projekcie ustawy budżetowej państwa,

2. Za dokonanie kontroli jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych ustala się wynagrodzenie w wysokości 20,00 złotych dla każdego członka zespołu do spraw kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, do prowadzenia kontroli uprawnione są: organ wydający zezwolenie lub na podstawie jego upoważnienia członkowie Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

3. Za przeprowadzenie rozmowy motywującej osobę uzależnioną do podjęcia leczenia ustala się wynagrodzenie w wysokości 25,00 złotych od każdej osoby, w przypadku gotowości do przeprowadzenia rozmowy w wysokości 10,00 złotych od każdej osoby dla każdego członka zespołu do spraw przeprowadzania rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu,

4. Sekretarza Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmującego się dokumentowaniem działalności Komisji deleguje Wójt Gminy Czarnków spośród pracowników Urzędu Gminy. Za obsługę Komisji oraz Zespołów ustala się miesięczne wynagrodzenie w wysokości 9% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska ogłaszanej rokrocznie w projekcie ustawy budżetowej państwa,

3. Członkowie Komisji, w przypadku delegowania do udziału w szkoleniach, kursach poza teren Gminy Czarnków przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych, jak dla pracowników Urzędu Gminy,

4. Podstawę wypłaty wynagrodzeń stanowią następujące dokumenty:

- a) protokół z posiedzenia komisji, lista obecności,
- b) protokół z przeprowadzonej kontroli,
- c) protokół z przeprowadzonych rozmów motywujących, lista obecności.

Liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży, oraz zasady usytuowania na terenie Gminy Czarnków miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określają odrębne uchwały.

SPOSÓB SPRAWOZDANIA PROGRAMU

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia Radzie Gminy do dnia 30 kwietnia za rok poprzedni.